

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9022 af 12/01/2021 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2020-80-0510

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2020-80-0510

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2020-80-0510

Berlingske får ikke kritik for at afslå genmæle

En ungdomsbevægelse klagede til Pressenævnet over, at Berlingske havde afvist at bringe ungdomsbevægelsens genmæle. Ungdomsbevægelsen anførte, at Berlingskes artikel indeholdt ukorrekte oplysninger om bevægelsens politik. Pressenævnet udtalte ikke kritik af Berlingske for at have afvist at bringe genmælet, idet ungdomsbevægelsen havde anmodet om genmæle for oplysninger, der ikke fremgår af Berlingskes artikel. Nævnet fandt videre, at oplysningerne i artiklen fremstår som Berlingskes fortolkning og vurdering af ungdomsbevægelsens politik og ikke som faktiske oplysninger.

[Klager] har ved [Person A] klaget til Pressenævnet over Berlingskes afslag på at bringe et genmæle vedrørende oplysninger bragt i artiklen *“Professoren, der bliver kaldt racist: Hvide mennesker skal vænne sig til at være i mindretal”* bragt den 7. marts 2020 på Berlingskes hjemmeside B.dk.

[Klager] har klaget over, at Berlingske har bragt en faktuel forkert oplysning om [Klager].

1 Sagsfremstilling

Berlingske bragte den 7. marts 2020 artiklen *“Professoren, der bliver kaldt racist: Hvide mennesker skal vænne sig til at være i mindretal”* på Berlingskes hjemmeside B.dk. Af artiklen fremgik blandt andet følgende:

”I løbet af få generationer vil hvide mennesker udgøre minoriteter i store dele af den vestlige verden. Og det udløser angst og bekymring hos en svindende majoritet, som vi gør klogt i at tage særdeles alvorligt, siger den canadiske professor [Professoren].

[...]

Andre kritikere peger på [Professoren] som leverandør af ideologisk ammunition til den yderste højrefløj i skikkelse af aktivisterne i [Klager], der dyrker en særlig etnokulturel opfattelse af hvid europæisk identitet som udgangspunkt for krav om konsekvent hjemsendelse af eksempelvis muslimske statsborgere i deres respektive lande. Når [Professoren] taler om hvid identitet, lyder anklagen, legitimerer han slogans for den [Navn] bevægelse, der i øjeblikket ser ud til at befinde sig i akut medlemskrise. [Professoren] afviser ligeledes ethvert åndeligt slægtskab med [Navn]

synspunkter, der i hans øjne bygger på regulær racisme.

[...]"

[Klager] anmodede den 10. marts 2020 Berlingske om at korrigere eller fjerne en oplysning fra artiklen, hvilket Berlingske afviste.

Ved mail af 29. maj 2020 til Pressenævnet anmodede [Klager] Berlingske om at bringe følgende genmæle:

“[Klager] er blevet omtalt misvisende og faktuel forkert. [Klager] ønsker at der skal være langt færre ikkevestlige migranter, for antallet betyder noget. [Klager] ønsker at kurven knækkes, så flere frivilligt tager hjem, end nye kommer til. ”

Pressenævnet sendte [Klager]s genmæleanmodning videre til Berlingske den 3. juni 2020.

Berlingske afviste den 10. juni 2020 at bringe genmælet.

[Klager]s klage over Berlingskes afvisning er modtaget i Pressenævnet den 10. juni 2020.

[Klager] har under sagens behandling i Pressenævnet indsendt en ny genmæletekst med følgende ordlyd:

“Berlingske har fejlagtigt påstået at [Klager] indtager et grundlovsstridigt standpunkt, og har fremsat den faktuel forkerte påstand, at [Klager] ønsker konsekvent at hjemsende danske statsborgere som tilhører den muslimske tro. Dette er en groft misvisende påstand, og gengiver ingenlunde [Klager]s politiske standpunkt korrekt. Berlingske har korrigeret artiklen og beklager fejlen. ” [[Klager] har under sagens behandling anført, at den afslutningsvise beklagelse kan undlades, hvis det resterende genmæle bringes i sin helhed, *Pressenævnet*]

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Genmæle

[Klager] har anført, at Berlingske har fremsat en faktuel forkert oplysning om [Klager], og at oplysningen ikke kan betragtes som en holdningstilkendegivelse, men derimod som en del af det redaktionelle indhold.

[Klager] ønsker ikke “*konsekvent hjemsendelse af muslimske statsborgere i deres respektive lande.* ”, som Berlingske skriver i artiklen. Denne groft misvisende påstand har intet tilfælles med [Klager]s faktiske overbevisning eller politik, der ellers fremgår åbent af [Klager]s hjemmeside.

Berlingske henviser til en kilde, der ikke understøtter påstanden, da kilden ikke nævner [Klager].

[Klager] har henvist til blogindlægget ”*Remigration – Hvad betyder det egentlig?* ” bragt på [Klager]s hjemmeside [Hjemmesiden] den 16. januar 2018. hvoraf det utvetydigt fremgår, at Berlingske tager fejl. [Klager]s politik er følgende:

“Remigration kan kort opsummeres på denne måde: At ikke-vestlige migranter igennem tiltag på samfundsniveau tilskyndes til frivilligt at migrere tilbage til deres lande eller andre steder uden for Europa, således at tilvæksten af ikke-vestlige migranter og efterkommere falder, i stedet for at stige.

Remigration og repatriering er ikke det samme

Remigration og repatriering bliver ofte forvekslet, men der er store forskelle på de to. Repatriering indebærer en tvungen hjemsendelse af ikke-vestlige indvandrere og deres efterkommere, og er det man tidligere har haft som løsningsmodel på det gamle højre. Vi tror ikke på, at det er en gangbar strategi, af flere grunde.

Repatriering bygger på en utopisk forestilling om ”Den rene etnostat”, hvor alle bortset fra den rene kernebefolkning sendes væk. En væsentlig forudsætning for repatriering er altså, at man klart kan identificere hvem der hører til og hvem der ikke gør. Vi mener ikke at virkeligheden er så sort/hvid, og at utopien om den rene etnostat derfor vil mislykkes, ligesom alle andre utopiske tankesæt.

Vi er anti-utopister, og stræber efter en langt mere pragmatisk løsning: Vi mener at det er muligt at have afgrænset immigration, som vi havde det i tiden før masseindvandringen – så længe vores etnokulturelle identitet styrkes og bevares. ”

[Klager] finder, at den altafgørende forskel er, at Berlingske på usaglig vis påstår, at et religiøst tilhørsforhold - på trods af statsborgerskab - skal føre til konsekvent hjemsendelse. Dette er et grundlovsstridigt standpunkt, som [Klager] ikke tilnærmelsesvist indtager, og derfor en faktisk forkert påstand, med risiko for agtelsesforringelse af [Klager].

Endelig finder [Klager], at Berlingskes henvisninger til blandt andet citater fra [Klager]s hjemmeside [Hjemmesiden] ikke kan anvendes til at underbygge Berlingskes forkerte påstand om, at [Klager] konsekvent vil hjemsende danske statsborgere som tilhører den muslimske tro.

[Klager] anmoder derfor om at få bragt et genmæle og har understreget, at der er tale om en alvorlig anklage, som bør korrigeres og beklages. For at imødegå Berlingske har [Klager] udbygget det ønskede genmæle under sagens behandling i Pressenævnet og har anmodet om, at genmælet får følgende ordlyd:

”Berlingske har fejlagtigt påstået, at [Klager] indtager et Grundlovsstridigt standpunkt og har fremsat den faktuelte forkerte påstand, at [Klager] ønsker konsekvent at hjemsende danske statsborgere, som tilhører den muslimske tro. Dette er en groft misvisende påstand og gengiver ingeniunde [Klager]s politiske standpunkt korrekt. ”

2.2 Berlingskes synspunkter

Genmæle

Berlingske har afvist at bringe et genmæle, da Berlingske ikke har fremsat faktuelte forkerte oplysninger om [Klager]. Berlingske har i den anledning fastholdt, at det i politisk reportage og politisk debat er

muligt at fremsætte den slags redelige udsagn, selv om de omtalte organisationer selv måtte foretrække at bruge andre ord om deres program.

Berlingske har henvist til, at [Klager] selv benytter sig af formuleringer om at ”hjemsende” indvandrere fra ikke-vestlige lande. Berlingske har i den anledning blandt andet henvist til artiklen *”De ser sig selv som ”spydspidsen” i Europas kamp. Men på Nørrebro ulmer hadet til dem”* bragt på berlingske.dk den 19. april 2020, hvor en aktivist fra [Klager] blandt andet citeres for *”Men som generel regel: Når det er muligt at hjemsende, så skal det ske”*. Dertil har Berlingske henvist til, at det af [Klager]s hjemmeside [Hjemmesiden] fremgår:

”I denne uge kom der så en melding fra dig om, at Socialdemokratiet ikke er villige til at bruge tvang til at hjemsende afviste syriske asylansøgere, på trods af, at deres

hjemland er vurderet til at være sikkert. Vi kan dermed konstatere, at kommer man til Danmark som syrisk asylansøger og bliver afvist, så kan man reelt ikke sendes hjem.

Dermed bliver disse afviste asylansøgere med dine egne ord til indvandrere. Det finder vi ikke er acceptabelt. ”

Og

”Løsningen er remigration – En lang række tiltag, som tilsammen skal gøre det muligt at hjemsende de mindst ønskede migranter, så som de kriminelle, der hærger vore gader, og motivere dem, som egentlig ikke ønsker at leve i Europa til at rejse hjem frivilligt. Danmark og Europa er vores hjem, her skal vor egen kultur være den ledende, her skal vore børn og oldebørn bo. ”

Berlingske har videre anført, at det vigtigste i den konkrete situation er det faktum, at Berlingske ved at bruge tillægsordet ”konsekvent” på ingen måde har påstået noget om tvang i [Klager]s politik. Tvang og konsekvens er ikke synonyme begreber. Med ”konsekvent” menes der alene, at [Klager]s politik på stringent vis følger bestemte principper og på samme tid indebærer et omfang af ”hjemsendelser” (eller repatriering, om man vil), som er ganske vidtgående set i forhold til andre politiske bevægelser eller partiers programmer.

Endelig har Berlingske henvist til følgende fra [Klager]s hjemmeside [Hjemmesiden]:

”Som nyligt påpeget af Pew Research Center, vil den muslimske befolkning i Danmark og Europa vokse, om vi så stoppede al indvandring i dag. Derfor er det vigtigt at migrantstrømmen ikke kun stopper – den skal vendes. ”

På baggrund af dette udsagn, finder Berlingske, at der til fulde er belæg for at karakterisere

organisationens politiske forslag som ”konsekvent”. Ordet udtrykker en forståelse af [Klager]s ambitioner om en håndfast udlændingepolitik, der sigter til at hjemsende et stort antal personer med udgangspunkt i deres etniske tilhørsforhold.

Endvidere har Berlingske alene skrevet ”*eksempelvis muslimske statsborgere*”. Berlingske har således ikke påstået, at ”[Klager] ønsker konsekvent at hjemsende danske statsborgere, som tilhører den muslimske tro.” Det er dog let at konstatere, at [Klager] har et særligt fokus på islam og muslimer i sit program. Ud over ovenstående citat, har Berlingske henvist til følgende citat fra [Klager]s hjemmeside:

”Oversat til dansk betyder reconquista generobring, men udtrykket har en mere konkret betydning qua dets historiske sammenhæng. Dele af Spanien var fra begyndelsen af det 7. århundrede og indtil den sene middelalder under islamisk kontrol. Reconquista er det udtryk som er blevet brugt til at beskrive de europæiske kristne hæres kampe mod muslimerne, og den langsomme generobring af kontrollen over Spaniens territorie. Når vi [Navn] i dag bruger udtrykket, er det fordi islam har fået en plads i samfundet som vi ønsker at se fjernet. Vi ønsker at Europæisk kultur skal dominere i de europæiske lande.”

Berlingske har endelig slået fast, at Berlingske hverken har fremsat en påstand om brug af tvang eller grundlovsbrud i [Klager]s program, ligesom Berlingske ikke har påstået noget om danske statsborgere. [Klager]s krav om genmæle bygger således på formuleringer og påstande, som Berlingske ikke har fremsat.

På baggrund af ovenstående, finder Berlingske, at der ikke er grundlag for at bringe et genmæle.

Afslutningsvis har Berlingske anført, at den første genmæletekst ikke opfylder de mest elementære krav til et genmæle. Teksten slår ikke fast, hvad mediet har fremsat af forkerte oplysninger, ligesom den heller ikke fremsætter korrigerende oplysninger af rent faktisk karakter. I stedet har vi en tekst, som kvalificerer [Klager]s program med kommentarer, vurderinger og politiske argumenter, som ville egne sig i et debatindlæg, men som ikke har noget at gøre i et genmæle.

I forhold til den anden genmæletekst har Berlingske anført, at den heller ikke kan udgøre et genmæle, da den gør indsigelser mod påstande, som Berlingske aldrig har fremsat.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jesper Rothe, Jørn Mikkelsen, Ulrik Holmstrup og John Meinert Jacobsen.

Genmæle

[Klager] har i første omgang anmodet om at få bragt følgende genmæle til artiklen:

“[Klager] er blevet omtalt misvisende og faktisk forkert. [Klager] ønsker at der skal være langt færre ikkevestlige migranter, for antallet betyder noget. [Klager] ønsker at kurven knækkes, så flere frivilligt tager hjem, end nye kommer til. ”

Under sagens behandling i Pressenævnet har [Klager] i stedet anmodet om at få bragt følgende genmæle:

“Berlingske har fejlagtigt påstået at [Klager] indtager et grundlovsstridigt standpunkt, og har fremsat den faktisk forkerte påstand, at [Klager] ønsker konsekvent at hjemsende danske statsborgere som tilhører den muslimske tro. Dette er en groft misvisende påstand, og gengiver ingeniunde [Klager]s politiske standpunkt korrekt. Berlingske har korrigeret artiklen. ”

Det fremgår af medieansvarsloven, at en anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom. Et genmæle skal i alt væsentligt være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger, jf. lovens § 36, stk. 1, og § 38, stk. 1.

Pressenævnet finder, at [Klager]s genmæletekster ikke er begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Det fremgår dog tydeligt af teksten i seneste indsendte genmæletekst, hvilke oplysninger [Klager] ønsker et genmæle over for.

[Klager] skriver i genmæleteksten, at Berlingske har fremsat den faktisk forkerte påstand:

”at [Klager] ønsker konsekvent at hjemsende danske statsborgere som tilhører den muslimske tro. ”

Ordlyden i Berlingskes artikel er følgende:

”[...] [Klager], der dyrker en særlig etnokulturel opfattelse af hvid europæisk identitet som udgangspunkt for krav om konsekvent hjemsendelse af eksempelvis muslimske statsborgere i deres respektive lande. [...]”

Pressenævnet finder, at [Klager] har anmodet om genmæle for oplysninger, der ikke fremgår af Berlingskes artikel. Dertil finder nævnet, at oplysningerne i Berlingskes artikel fremstår som Berlingskes fortolkning og vurdering af [Klager]s politik og ikke som en faktisk oplysning. Allerede derfor er [Klager] ikke berettiget til at få bragt et genmæle over for udsagnet.

Afgjort den 12. januar 2021